

KINDERBOEKENSCHRIJVER PAUL VAN LOON

'Ik weet zelf ook nooit hoe een verhaal verdergaat'

Dolfje Weerwolfje, het beroemde personage van kinderboekenschrijver Paul van Loon (70) – ook bekend van zijn *Griezelbus*-boeken – bestaat dit jaar dertig jaar, én deze maand verschijnt zijn prentenboek *Wij gaan op monsterjacht!* "Ik wil kinderen een gevoel van hoop geven, op wat dan ook."

Als het Vriendin-team aanbelt bij het huis van kinderboekenschrijver Paul van Loon, doet hij samen met zijn vrouw Hadjidja open. Paul in de outfit waarvan we hem zo goed kennen: gekleed in het zwart, en met een hoed en zonnebril op. Voor deze gelegenheid draagt hij een T-shirt met een Dolfje Weerwolfje-opdruk – Dolfje Weerwolfje bestaat dit jaar dertig jaar. Of we een goede reis hebben gehad, of het druk was onderweg, of we het konden vinden: Paul en zijn vrouw willen het allemaal weten. We voelen ons meteen welkom. Paul gaat ons voor naar zijn werkkamer. We lopen door een gang waar twee grote, vriendelijke, grijze katten bovenop een krabpaal zitten. "Dat is Bert, die andere heet Winnie", wijst Paul. In zijn werkkamer kijken we onze ogen uit. Langs de wanden staan boekenkasten met netjes geordende boeken – veel van

hemzelf. We zien een stuk of vijf gitaren en een pluchen beeld van Dolfje Weerwolfje. In het midden staat Pauls bureau met zijn computer, in de hoek een houten stoel waarop een vampier en een spin geschilderd zijn. Handgemaakt door de opa van een fan, vertelt Paul trots. Hij neemt net plaats op zijn bureaustoel als Hadjidja binnenkomt. Ze brengt een dienblad met een pot thee ('Ah, dankjewel, schat', zegt Paul), een schaal met cake van de plaatselijke bakker (Hadjidja: 'Die is heel lekker, proef maar') en chocolaatjes. Paul van Loon is niet alleen een van 's lands bekendste kinderboekenschrijvers: hij betekent ook veel voor zijn lezers, zo blijkt. Paul: "Tijdens een signeersessie vroeg een vrouw of ik *De Griezelbus* voor haar wilde signeren. Dan kwam die te staan bij de urn van haar zoontje, zei ze. Dat soort emotionele verhalen krijg ik

vaker te horen. Al zijn de meeste mensen alleen maar blij, die lopen huppelend weg. Heeft mijn uitgever trouwens wel gezegd dat ik geen privé vragen beantwoord? Dat is al veertig jaar zo, ik houd mijn werk en privé gescheiden."

In het boek *Weerwolfavonturen* schrijf je in een nawoord: 'Droom fijn en blijf vooral lezen.' Waarom is het goed als kinderen lezen?
"Je kunt niet zonder lezen in het leven. Dan kom je niet ver. Lezen is zo belangrijk: overal zijn letters en woorden, alleen al in de supermarkt, waar borden met teksten hangen. Maar lezen doet ook iets met je geest. Ik zie het aan kinderen die van jongs af aan lezen en voorgelezen worden: het prikkelt hun fantasie en hun creativiteit. Ik krijg zo veel mooie tekeningen van kinderen. Kijk, hier bijvoorbeeld (staat op en opent een lade). Dit

'Je kunt niet zonder lezen in het leven'

meisje heeft Graaf Dracula getekend en allerlei andere elementen uit mijn boeken. Op de achterkant schreef ze: 'Bedankt voor je vele boeken. Door jou voelde dat rare kind zich minder alleen.' Ik krijg die tekeningen tijdens signeersessies. Vroeger kreeg ik ook tekeningen en brieven toegestuurd, toen stond mijn adres nog in mijn boeken. Tot het jaar 2000 heb ik twintigduizend brieven gehad van kinderen. Die zijn nu in het Kinderboekenmuseum."

Op welk moment dacht je: ik wil kinderboekenschrijver worden?
"Dat moment was er niet, ik ben het min of meer per ongeluk geworden. Ik deed een opleiding tot illustrator en was benieuwd naar het verhaal dat bij mijn tekeningen hoorde. Omdat ik geen schrijver kende, ging ik die verhalen zelf schrijven. Het waren een soort sprookjes, over dwergen en trollen. Ik stuurde er een naar de regionale krant, en daar wilden ze weten waar mijn volgende verhaal bleef. Binnen twee jaar maakte ik honderd verhalen met tekeningen voor de krant. Ik kan het wel laten zien (pakt een ordner uit de boekenkast). Mijn vader heeft al mijn verhalen in deze map geplakt, met een handgeschreven inhoudsopgave erbij." >

MEER PAUL

Geboren: op 17 april 1955 in Geleen

Relatie: getrouwd met Hadjidja. Samen hebben ze een dochter, Manisha.

Opleiding: na de middelbare school volgde Paul een opleiding tot illustrator aan de Kunstacademie in Den Bosch.

Carrière: Paul bedacht voor zichzelf verhalen bij de tekeningen die hij tijdens zijn studie maakte. Nadat hij een van die verhalen opstuurde naar *Het Brabants Nieuwsblad*, kreeg hij het verzoek om meer verhalen te schrijven. Zijn eerste verhaal bleek namelijk populair te zijn bij de lezers. Daarna was er ook belangstelling voor zijn verhalen van andere bladen, zoals de *Donald Duck*. In 1983 verscheen zijn eerste boek, in 1997 schreef hij het Kinderboekenweekgeschenk. In 2011 opende pretpark de Efteling het openluchttheater Raveleijn. Het verhaal erachter en de boeken erover werden door Paul van Loon geschreven. Zijn eerste boek over Dolfje Weerwolfje verscheen dertig jaar geleden. In 2025 won hij voor de elfde keer de prijs van de Kinderjury, voor het boek *Danse Macabre*. Van 9 tot en met 15 maart is het Dolfje Weerwolfje Week. Onlangs kwam zijn eerste prentenboek uit: *Wij gaan op monsterjacht!*

‘Schrijven is een magisch proces, het is bijna een staat waarin ik buiten mezelf treed’

Klopt het dat het kinderboek *Max en de maximonsters* een inspiratiebron was voor Dolfje Weerwolfje?

“Dat boek kwam uit toen ik achttien was en ik weet inderdaad nog dat ik ervan onder de indruk was: ik wist niet dat prentenboeken voor kinderen zo mooi konden zijn. Twee jaar geleden sloeg ik dat boek nog eens open. Daarin las ik de zin over Max, die zijn wolvenpakje aandeed en kattenkwaad uithaalde. Pas toen besepte ik dat Max in mijn hoofd moet zijn blijven hangen. Dolfje is natuurlijk heel anders, maar toch. Ik denk dat Paulus de Boskabouter, over wie ik las toen ik zes was, ook een inspiratiebron is geweest. Die heeft ook allerlei figuren om zich heen die hem helpen. Waaronder een das die vreemd praat, net als Leo de weerwolf uit Dolfje Weerwolfje. Ik vond het leuk om dat te ontdekken. Alles wat je meemaakt, beïnvloedt je.”

In een interview zei je dat je vooral ’s nachts schrijft. Waarom?

“Daar ben ik mee begonnen toen we onze dochter Manisha kregen. Als ik ’s nachts schreef, kon ik overdag met haar spelen. Ik kon niet voor haar zorgen en tegelijk schrijven: als ik schrijf, zit ik met mijn hoofd in mijn schrijfwereld. Manisha is 37, die past inmiddels op zichzelf, maar ik schrijf nog steeds ’s nachts. Dan is het rustig. Niemand belt of belt aan. Ik begin meestal om een uur negen ’s avonds en soms zit ik hier om half vier nog.”

Kun je beschrijven wat er met jou gebeurt als je ’s nachts schrijft?

“Schrijven is een magisch proces. Ik heb altijd muziek aan – van

klassiek tot heavy metal, ik luister naar alles – maar op een gegeven moment hoor ik dat niet meer. Ik duik in de beelden die ik in mijn hoofd heb. Als ik schrijf, zit ik te kijken naar wat ik zie. Het is moeilijk om uit te leggen, het is bijna een staat waarin ik buiten mezelf treed. Dan zie ik een figuur die zit te typen, en dat ben ik. Dat idee in mijn hoofd dat niemand kan zien, zet ik om in woorden en wordt uiteindelijk een boek. Zo kan ik dat idee aan andere mensen geven. Hoe dat gebeurt, snap ik na ruim veertig jaar schrijven nog steeds niet. Het gekke is: ik weet zelf ook niet hoe een verhaal verdergaat. Daar ben ik dan zelf ook benieuwd naar.”

Je schrijft vaak over thema’s zoals vriendschap, moed en het overwinnen van angsten. Welke angsten heb je zelf overwonnen?

“Geen, ik ben niet met angsten bezig. Ook niet voor weerwolven,

nee. Dat zijn mijn vrienden. Ik denk wel dat er meer is tussen hemel en aarde. Ik was eens met een spannend boek bezig dat *Gezicht in de mist heette*, en hoorde dan steeds geklop. Mijn vrouw hoorde het ook en vond het eng. Toen ik na negen maanden dat boek afhad, hield dat geklop ook op. En ik zat eens met een groep bevriende schrijvers bij elkaar toen ik vertelde dat een jongetje een brief had geschreven: of ik óf Annie M.G. Schmidt bij hem in de klas kon komen – Annie M.G. Schmidt was al overleden, maar dat wist hij niet. Waarop er een boek uit de boekenkast viel. Van Annie M.G. Schmidt. Of dat toeval is? Nou, dat zou dan wel een toevallig toeval zijn.”

Mag ik vragen hoe je je vrouw hebt ontmoet, of is dat te persoonlijk?

“Ja, we zijn elkaar gewoon een keer tegengekomen, haha. Ze had een grote gele bloem in haar haar. Ik vond haar prachtig. We bleken naar dezelfde opleiding Engels te gaan, en dat wisten we niet van elkaar. Met die opleiding ben ik na drie weken gestopt, ik wilde tekenen. Maar dat was oké, want toen had ik mijn vrouw al ontmoet.”

Als kind voelde je een soort eenzaamheid, zei je in een eerder interview. Voelde je je alleen?

“Zo dramatisch was het ook weer niet. Ik had een paar vriendjes bij mij in de straat en had een gelukkige jeugd. We woonden aan de rand van Waalwijk, ik was graag buiten om kikkers te vangen in de sloot. Ik was wel een beetje een dromerig kind. Op een keer zag ik een krokodil. Niemand geloofde me, en toen ik ’m wilde laten zien, was-ie weg. Pas afgelopen jaar hoorde mijn broer tijdens een reünie dat ik het goed had gezien: iemand uit de buurt had z’n alligator vrijgelaten in de sloot. Maar ik was graag alleen, ja. Dan lag ik lekker op mijn rug naar de sterren te kijken. Of ik ooit gepest ben? Nee, hoor. Ik kon goed

voetballen en tekenen, misschien had dat ermee te maken.”

Zit er in jouw boeken een boodschap aan kinderen?

“Ik probeer het niet met een opgeheven vingertje te doen, ik wil vooral een goed verhaal schrijven. Maar ik wil kinderen wel een gevoel van hoop geven. Op wat dan ook.”

Zoals dat meisje dat schreef dat ze zich door jouw boeken minder alleen voelde. Is jouw boodschap misschien: anders zijn is oké?

“Ja, die zit er bij Dolfje Weerwolfje duidelijk in. Hij wordt wakker en ontdekt dat hij anders is dan andere kinderen. Dat vindt hij vreselijk: hij krijgt een staart en veel haar. Hij is bang dat anderen hem gek gaan vinden. Dolfje heeft een pleegvader die dol is op alles wat gek en anders is. Want gewoon is maar gewoon, vindt hij.”

In hoeverre heeft zo’n boodschap met jezelf te maken?

“Dat vind ik zelf ook echt: anders zijn is oké. (Is even stil). Ik ben in de loop van de tijd herkenbaar geworden voor kinderen. Ze moeten altijd lachen als ze me zien. Ik ben een soort merk geworden, terwijl dat nooit een vooropgezet plan was, hoor. Ik draag gewoon de kleding waar ik me prettig in voel.”

Die donkere zonnebril: draag je die altijd? Ook als je ’s nachts aan het werk bent?

“Ja, dit is gewoon mijn bril. Ik heb er meerdere. De bril die ik nu draag, is iets lichter dan de bril waar ik mee optreed. Mijn ogen kunnen niet goed tegen licht. Heel lang geleden ontdekte ik dat het prettiger is om een zonnebril te dragen.”

Je hebt je nieuwste boek *Wij gaan op monsterjacht!* opgedragen aan Rio en Vida. Je kleinkinderen?

“Dat klopt. Rio is nu een jaar, en Vida is vijf. Mijn dochter woont met haar gezin naast ons. We zien

elkaar bijna elke dag, dat is erg gezellig. We hebben een poort tussen onze tuinen en kunnen zo bij elkaar binnenlopen. Ik draag mijn boeken altijd op aan iemand. Meer dan de helft van mijn boeken heb ik aan mijn vrouw opgedragen. Ze was al bij me toen ik nog niet schreef en regelt inmiddels alles voor me, ze is mijn manager. Maar nu met die kleintjes wilde ik *Wij gaan op monsterjacht!* aan hen opdragen. Het is best een eng prentenboek. Maar het loopt goed af, hoor.”

Dolfje bestaat dertig jaar, je bent pas zeventig geworden, onlangs verscheen een nieuw prentenboek, je schrijft nog steeds. Als je terugkijkt op je leven tot zover, wat voor gevoel geeft dat je dan?

“Dat ik een leuk leven heb, omdat ik doe wat ik graag wil doen. Als je in je leven iets kunt doen wat uit jezelf komt, voegt dat iets toe aan je geluk. Dat zeg ik ook altijd tegen kinderen: ga iets doen wat je leuk vindt. Ik denk niet: nog zoveel jaar en dan mag ik met pensioen. Ik ga door met schrijven. Want dit is wie ik ben.” ♥

TEKST: ELA MAE WESTER. FOTO'S: MARIËL KOLMSCHOT.